

Høyesteretts kjæremålsutvalg - HR-1995-571-K - Rt-1995-1568

Instans	Høyesteretts kjæremålsutvalg - Kjennelse.
Dato	1995-10-17
Publisert	HR-1995-571-K - Rt-1995-1568
Stikkord	Kommunal tilknytningsavgift for vann og kloakk.
Sammendrag	Etter lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 § 2 annet ledd, jfr. forskrift av 6. september 1974 bestemmer i dette tilfelle kommunestyret hvorledes tilknytningsavgift skal beregnes. Forskriften er ikke til hinder for at tilknytningsavgift skal beregnes etter boenhet. Dette kan heller ikke anses i strid med lovens § 1 som knytter avgiftsplikten til fast eiendom.
Saksgang	Agder Lagmannsrett LA-1995-17 K - Høyesterett HR-1995-571-K, jnr 151/1995.
Parter	Ingar Arvid Jespersen (advokat Halvor Bratterud) mot Larvik kommune (Kommuneadvokaten i Larvik v/kst kommuneadvokat Jan Henrik Frantzen).
Forfatter	Holmøy, Aasland og Gussgard.

Ingar Arvid Jespersen oppførte i 1993 en enebolig og en bygning som inneholder fire leiligheter på sin eiendom gnr 2039 bnr 111 i Larvik. Den 4 februar 1993 innbetalte Jespersen tilknytningsavgift for vann og kloakk for en boligenhet. Da Jespersen etter krav fra kommunen

Side 1569

om innbetaling av avgift for ytterligere fire boenheter ikke betalte, utferdiget kemneren i Larvik påleggstrekk. Påleggstrekket omfattet også årsavgift for 1994 for vann og kloakk for de fem boenheter.

Jespersen påklaget påleggstrekket til Larvik namsrett i det han gjorde gjeldende at kommunen ikke hadde lovlig adgang til å innkreve tilknytningsavgift pr boenhet, kun pr tinglysningsenhet. Namsretten avsa kjennelse den 30 november 1994 hvorved påleggstrekket for så vidt gjaldt tilknytningsavgifter med tilhørende renter og omkostninger ble opphevet.

Larvik kommune påkjærte namsrettens kjennelse til Agder lagmannsrett som 6 mars 1995 avsa kjennelse med slik slutning:

- "1. Ingar Arvid Jespersens klage over påleggstrekk besluttet av kemneren i Larvik tas ikke til følge.
2. Partene bærer hver sine omkostninger, både for namsrett og lagmannsrett."

Jespersen har påkjært lagmannsrettens kjennelse til Høyesteretts kjæremålsutvalg. Kjæremålet gjelder lagmannsrettens lovtolkning.

Han hevder at lagmannsretten har tolket loven feil når retten legger til grunn at kommunestyret i medhold av rammeforskriftens punkt 2.2 er gitt en ubegrenset frihet til å fastsette hvorledes tilknytningsavgiften skal beregnes. Kongen har ikke i medhold av lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31 mai 1974 § 2 annet ledd delegert til kommunene myndighet å fastsette hva som skal være avgiftsobjektet for tilknytningsavgiften. Det vises til at det er lovens § 1 som regulerer avgiftsplikten. Da avgiftsplikt er pålagt eier av fast eiendom, må det være den faste eiendom som er avgiftsobjektet. Jespersen viser i denne sammenheng til Miljøverndepartementets rundskriv T25/74 side 24, hvor selveierleiligheter er likestilt med fast eiendom. Da selveierleiligheter er egne tinglysningsenheter, hevdes det at det er nærliggende å forstå begrepet fast eiendom som den enkelte tinglysningsenhet - hvilket vil si det enkelte gårds- og bruksnummer. Det vises til NOU 1974:12 side 12 og Ot.prp.nr.58 (1972-73) side 11. Det vises også til at denne forståelsen av begrepet fast eiendom harmonerer med hva man tradisjonelt legger i begrepet. Jespersen anfører at det etter forskriftens punkt 2 skal betales ny avgift ved påbygg/tilbygg, og at dette må forutsette arealutvidelse. Det vises til at det i forarbeidene synes å være forutsatt at tilknytningsavgiften skal være arealavhengig og at dette også er lagt til grunn i Rt-1980-892 og av Frostating lagmannsrett i dom av 20 januar 1989.

Ingar Arvid Jespersen har nedlagt slik påstand:

- "1. Larvik namsretts kjennelse stadfestes.
2. Ingar Arvid Jespersen tilkjennes saksomkostninger for lagmannsretten og Høyesteretts kjæremålsutvalg."

Larvik kommune har tatt til motmæle og hevder at lagmannsretten har tolket lov og rammeforskrift korrekt. Kommunen hevder at avgiftsloven § 1 bare fastslår selve avgiftsplikten, og at det etter § 2 er overlatt til Kongen å trekke opp hovedreglene om beregning og innkreving. Paragraf 3 overlater til kommunestyret å fastlegge de nærmere detaljene. Larvik kommune er enig med lagmannsretten i at det rettslig sett må være riktig at Kongen i rammeforskriften unnlot å benytte den fullmakt avgiftsloven § 2 annet ledd gir med hensyn til å fastlegge beregningsmåten for avgiftene. Fastleggingen av de nærmere beregningsregler ble overlatt til det kommunale selvstyre og fylkesmannen har godkjent de

Side 1570

lokale forskrifter. Kommunen viser til at loven og forskriften har som formål å sikre kommunene en finansieringsordning. Tilknytningsavgiftene for den aktuelle eiendom ble utskrevet i januar/februar 1993, og boenhetene ble oppdelt i selvstendige tinglysningsenheter sommeren 1993. Den kjærende parts standpunkt vil gi en utilsiktet og tilfeldig fordel for utbygger. Larvik kommunes forskrifter er i tråd med en etablert praksis som er ganske vanlig og denne praksis er tidligere godkjent av departementet.

Kommunen peker også på at det i den nye rammeforskrift av 10 januar 1995 punkt 2 er sagt at kommunene kan velge mellom å beregne tilknytningsavgift "for hele eiedommen under ett eller separat for den enkelte

boenhet", hvilket svarer til ordningen etter forskriften av 1974, slik lagmannsretten har lagt til grunn at den skal forstås.

Larvik kommune har nedlagt slik påstand:

- "1. Lagmannsrettens kjennelse stadfestes.
2. Larvik kommune tilkjennes saksomkostninger for lagmannsretten og Høyesteretts kjæremålsutvalg."

Høyesteretts kjæremålsutvalg skal bemerke:

Det foreligger et videre kjæremål, og kjæremålsutvalgets kompetanse er da begrenset som angitt i tvistemålsloven § 404. Kjæremålet retter seg mot lagmannsrettens lovtolking, og den kan utvalget prøve.

Kjæremålsutvalget er enig i lagmannsrettens lovforståelse. Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31 mai 1974 § 2 annet ledd gir Kongen hjemmel til å fastsette forskrifter, blant annet om rammen for avgiftene og hovedregler om utregning og innkreving av disse. I de tidligere rammeforskrifter som får anvendelse i denne saken - gitt ved kongelig resolusjon av 6 september 1974 - punkt 2.2 heter det at "Kommunestyret bestemmer hvorledes tilknytningsavgift skal beregnes". Forskriften er ikke til hinder for at det gis kommunale regler om at tilknytningsavgift skal beregnes etter boenhet, og dette kan heller ikke anses i strid med lovens § 1 som knytter avgiftsplikten til fast eiendom.

Kjæremålsutvalget vil for øvrig nevne at Agder lagmannsretts dom 27 februar 1995 som lagmannsretten har vist til i sin kjennelse i nærværende sak, ble påanket til Høyesterett. Kjæremålsutvalget har ved kjennelse 3 oktober 1995 nektet anken fremmet etter tvistemålsloven § 373 tredje ledd nr 1.

Kjæremålet blir å forkaste.

Kjæremålsmotparten har krevet seg tilkjent saksomkostninger. Det har i praksis vært uklarhet om det rettsspørsmål saken gjelder, og utvalget finner at saksomkostninger ikke bør tilkjennes for noen instans, jf tvistemålsloven § 180 første ledd.

Avgjørelsen er enstemmig.

Slutning:

Kjæremålet forkastes.

Saksomkostninger tilkjennes ikke for noen instans.